

οσύνην εἰς τὰ αἰσθήματά μου. Εἰς ἣν εὐρισκόμεθα ἡδὴ στάσιν, ἐπιθυμῶ νὰ δύναμαι νὰ εἶπω κατ' ἐμαυτήν, ἂν διὰ παντὸς διαχωρισθῶμεν, ἢ ἂν ὁ θάνατος μᾶς καταλάβῃ; αὐτὸ θέλει μάθει, τοῦλάχιστον ὅτι ἡ καρδιά μου καὶ τὸ λογικόν μου ἦσαν πάντῃ διάφορα ἀφ' ὧν τὰ ἐνόμιζε,» δι' ὃ αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ σοὶ ἐκθέσω εἰλικρινῶς τίνι τρόπῳ θεωρῶ τὴν ζωὴν καὶ τὰ αἰσθήματα. Ἄνευ ὑπολήψεως ἢ ἀγάπης συζύγου πρὸς σύζυγον εἶναι μὴδὲν. Δείγμα τῆς ὑπολήψεως εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη· ὁ βαθμὸς δὲ τῆς ἐμπιστοσύνης εἶναι τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης.

«Ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς μιᾶς συζύγου εἶναι τὸ νὰ φαίνεται φίλη τοῦ συζύγου, νὰ καθίσταται σύντροφος καὶ παραμυθία αὐτοῦ, ν' ἀνατρέφῃ τὰ τέκνα τῆς, νὰ διευθύνῃ τὰ οἰκιακά τῆς. Ταῦτα εἰσὶν ἐν τῷ κύσμῳ τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐντολῆς μιᾶς γυναίκος, ἂν δὲν τὰ ἐκπληρῇ παρατρέπεται τοῦ προορισμοῦ τῆς ζωῆς τῆς, καὶ οὐδὲ-μιᾶς ὑπολήψεως καθίσταται ἀξία. Εἶναι δὲ ἐπίσης ἀνωφελὲς καὶ ἐκκαταφρόνητον, ὡς ὁ ἀνὴρ ὁ οὐδεμίαν ἄλλην ἔχων ἀσχολίαν εἰμὴ τὸ οἰνοποτεῖν, καπνίζειν, ἱππεύειν, καὶ χαρτοπαίζειν· ὑπῆρχαν γυναῖκες ἔνοχοι, αἵτινες ὅμως ἀνέθρεψαν τὰ τέκνα των, καθότι τῆς μητρὸς, ἡ καρδιά καθαρίζεται καὶ ἀγνοποιεῖται διὰ τῆς πρὸς τὰ τέκνα τῆς ἀγάπης· ἡξεύρει νὰ φοβῆται διὰ τὰ τέκνα τῆς καὶ ν' ἀπομακρύνῃ τὰ λάθη καὶ τὰ ἐλαττώματα εἰς ἃ ἡ ἰδία περιπίπτει καίτοι μεμφομένη καὶ οἰκτείρουσα αὐτά. Ναί, Θεοβάλλδε, τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν δὲν ἐκτιμᾷ τις ἀξίαν τοῦ ν' ἀσχοληθῇ εἰς τῶν τέκνων τῆς τὴν ἀνατροφήν, πρέπει νὰ θεωρῇ ὡς διεφαρμένον πλάσμα τὸ ὁποῖον φεῖλει νὰ καταφρονῇ. Ἐπίστευσα ἐπὶ πολὺ, ὅτι ἐκ τῆς ἀκαθόκετου πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν τάσεως φερόμενος, ὠθούμενος ἀπὸ συμβουλᾶς κακᾶς, μεμακρυσμένος ἐμοῦ ἔνεκα τῶν παραφροῶν καὶ τῆς ζυλοτυπίας μου (τὴν ὁποίαν σὺ αὐτὸς ὑπέθαλπες διὰ τῶν μυστηρίων σου καὶ τῆς ἀπομακρυνσεώς σου), φοβηθεὶς τὴν πρὸς τὰς δαπάνας τάσιν μου, (δαπάνας μεγαλυνοθείας ψευδῶς ὡς καὶ ὅλα τὰ ἐλαττώματά μου), ἐπίστευσα, λέγω, ἡλπισα, ὅτι ἂν δι' ὅλους τοὺς λόγους τούτους, μ' ἀπέβαλες, μ' ἀπεξένωσες τῆς ζωῆς, τὴν διασκεδάσεν, τῶν ἀσχολειῶν σου, ἐγίνωσκες ὅμως τὴν καρδίαν μου, ὥστ' ἐν καιρῷ δυστυχιῶν, θλίψεων καὶ παθημάτων ἐμελλες νὰ ἔλθῃς παρ' ἐμοῦ.

«Ἄλλ' ὅπότεν σ' εἶδον πάσχοντα καὶ ἀποβάλλοντα ἐμὲ μόνην τοῦ θαλάμου σου, ὅπότεν εἶδον ὅτι μ' ἀπέφευγες καὶ ἐσίγας ἐνώπιόν μου εἰς τὰς θλίψεις σου, ὅπότεν σ' εἶδα ἀφαρπάζοντά μου ὅλα μου τὰ τέκνα· καὶ στεροῦντά με πάσης μετ' ἐαυτῶν σχέσεως, ὅπως τὰ δώσης εἰς μίαν ἄγνωστον, ἀπρεπῇ, ῥαδιοῦργον φιλάρεσκον, κουφόνουν, τότε ἐννόησα, τότε τέλος ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδα ὅτι τίποτε ἄλλο δὲν ὑπῆρχεν πλέον δι' ἐμὲ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰμὴ καταφρόνησις καὶ μῖστος, μετριαζόμενον ἐνίοτε διὰ τοῦ εἴκτου τὸν ὁποῖον ἡ καλοκἀγαθία σου δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν ἔρωτα καὶ εἰς τὴν θλιβεράν ζωὴν μου. Ἀναρευνῶν τὴν συνειδήσιν σου ἀκριβῶς δὲν θέλεις βέβαια τὸ ἀρνηθῇ.

«Πῶς νὰ μὴ πληγωθῇ ἡ καρδιά μου διὰ τοιούτων θλίψεων καὶ ἡ ὑγεία μου νὰ μὴν ἀλοιωθῇ; Εἰμὶ κατεδεδικασμένη παρὰ σοῦ εἰς ἐπονείδιστον ἀρχίαν, καθότι ἡ μήτηρ ἐννέα τέκνων, ἥτις ἤθελεν ἔχει ἄλλον σκοπὸν ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὸν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα τῆς καθηκόντων αὐτῆς, ἤθελεν-εἶθαι ἔνοχος. Μ' εἶπες προχθὲς σκληροτάτην λέξιν τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια μοὶ κατέτρωσε τὴν καρδίαν,

μ' εἶπες ὅτι ἐπειδὴ οὐδένα τῶν συμφερόντων σου συνμεριζόμεν, δὲν εἶχον πλέον δικαίωμα καὶ τὰς θλίψεις σου νὰ συμερισιθῶ. Τὸ εἶπες, τὸ ἠθέλησες, δὲν εἶναι δυνατόν τοῦ λοιποῦ νὰ εἴμεθα ὁ εἷς πρὸς πρὸς τὸν ἄλλον εἰμὴ ξένοι.

«Υγίαινε λοιπὸν! ἔσο εὐδαίμων, δύνασαι ἀκόμη νὰ αἰσθανθῇς εὐδαιμονίαν, καθότι ἔχεις τέκνα. ἐν ᾧ ἐγὼ τίποτε δὲν ἔχω πλέον· τὸ μῖστος καὶ ἡ καταφρόνησις σου τὰ πάντα μοὶ ἀφῆρσαν. Τοσαῦτα δὲν ἤθελε καταρθώσῃς βεβαίως ἢ ἀδιαφορία.»

I. Δ.

—

ΟΙ

## ΙΠΠΟΤΑΙ ΤΟΥ ΣΤΕΡΕΩΜΑΤΟΣ.

### ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ

ΠΑΥΛΟΥ ΦΕΥΛΟΥ.

(PAUL FEVAL)

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

ὑπὸ Α. Ρ. Ρ.

(συνέχεια ἴδε φυλ. Ε').

— Μεγαλειότατε, εἶπε βραδέως ὁ Βασκογκέλλος, ἔχω μίαν αἰτησίαν νὰ καθυποβάλω εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

— Ποίαν αἰτησίαν;

— Ὑπάρχει νέα τις κόρη ἣν μέλλω νὰ νυμφευθῶ, καὶ ἦτις μ' ὑπεσχέθη πίστιν.

— Πολλὰ ὥραϊόν! ὑπέλαθεν ὁ Βασιλεὺς.

— Ὁ Σίμων ἐρυθρίασεν ὑπ' ἀγανακτήσεως.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν, ἡ νέα αὕτη κόρη μοὶ ἤρπαγῃ τὴν νύκτα.

— Ποῖος τὴν ἤρπασε;

— Ἠλπίξῃ ὅτι ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἤθελε μοὶ τὸ εἰπεῖ.

Ὁ Βασιλεὺς ἠτένισεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὸν Βασκογκέλλον κατὰ πρόσωπον, χωρὶς λέξιν νὰ ἐννοήσῃ. Τέλος τῷ ἔστρεψε τὴν ῥάχιν, καὶ ἐξεκαρδίσθη γελῶν.

— Τὸν πτωχὸν αὐτόν, εἶπεν, ὁ ἔρωτας τὸν ἐτρέλλανεν. Εἶναι νοστιμώτατον πρᾶγμα.

— Εἰς ὅτι ἀγαπητὸν καὶ ἱερὸν ἔχετε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, Μεγαλειότατε, ἀποκριθῆτε με. Δὲν διετάξατε τὴν νύκτα ταύτην τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἰνὲς Καδουάλης;

— Διόλου! εἶπε ζωηρῶς ὁ Ἀλφόνσος. — Αὕτη εἶναι μνηστὴ τοῦ κομητίσκει μας, καὶ δὲν θέλω νὰ τὸν λυπήσω, κ' ἕνα ταῦρον Ἰσπανικὸν ἂν ἐπρόκειτο νὰ κερδίσω.

Ὁ Σίμων ἔμεινε βεβητισμένος εἰς σκέψεις, καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ πιστεύσῃ. Τίς λοιπὸν ἤρπασε τὴν Ἰνὲς; ποῦ νὰ τὴν εὕρῃ;

Ὁ Ἀλφόνσος ἐπηλίσσας πρὸς αὐτόν.

— Φίλε μου, τῷ, εἶπε, σ' ἐβαρέθηκα. Πήγαινε νὰ καλέσῃς τοὺς αὐλικούς μου.

Ὁ Βασκογκέλλος προσεκύνησεν εὐσεβάστως κ' ἐξῆλθεν. Ἐξερχόμενος δὲ ἤκουσε τὸν Ἀλφόνσον λέγοντα καθ' ἑαυτὸν, ἐν ᾧ ἔτριβε τὰς χεῖρας.

— Θὰ μ' ἀπαλλάξουν οἱ βάνουσοι οὗτοι ἀπὸ τὸν Κόντην. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τοὺς συγχωρῶ.

Ὁ δὲ Βαλθάσαρ ἐκπληρῶν τὴν ὑπόσχεσίν του, ὡδήγησε τοὺς στασιαστὰς εἰς τὸ μέρος τῶν ἀνακτόρων ὅπου ὁ Ἀλφόνσος εἶχε κατοικήσει τὸν Κόντην. Καὶ ὁ μὲν αὐλικὸς συνελήφθη, ὁ δὲ καλὸς ἱππότης τοῦ Παταυίου οὐδαμοῦ δὲν εὗρέθη. Διευθύνθη ἐπομένως τὸ πλῆθος ὀπίσω πρὸς τὴν Λισαβῶνα, φέρον ἐν θριάμβῳ τὸν δυστυχῆ αἰχμάλωτον, ὅστις καθ' ὅδον παρεδίδοτο βεβαίως εἰς ὀλιβεράς σκέψεις περὶ βασιλικῆς εὐνοίας, καὶ ἀσταςίας τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Κυρίως δ' ἐλυπεῖτο τὸ Δουκάτον τῆς Καδαυάλης, καὶ κατηγάτο τὸν λαὸν, ματαιώσαντα τὸ ῥωαίότατον σχέδιον αὐρ' ὅσα ποτὲ ἀνερῆσαν εἰς ἐγκέφαλον ἀγενοῦς ὀφιπλοῦτου (1).

Τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπεβίβασθη, ἀπέπλευσε τὴν οὐτὴν ἐκείνην νύκτα.

Οἱ δὲ δημόται τῆς Λισαβῶνος διηγέθησαν εἰς τὰς γυναικας καὶ τὰ παῖδια τῶν τὴν τρομερὰν ἔφεδον κατὰ τῶν Ἀνακτόρων τῆς Ἀλκαντάρας, φρουρουμένων ὑπὸ ἐξακοσίων ἱπποτῶν τοῦ Στερεώματος. Ἀλλ' ἡ ἀνδρεία τῶν ἐνίκησε τὰ πάντα, καὶ τῆς ζωῆς τοῦ Βασιλέως ἐφείσθησαν μόνον, διότι τοῖς ὑπεσχέθη ὅτι τοῦ λοιποῦ θέλει καλλήτερά διοικεῖ.

## ΙΕ'.

### Βασίλισσα καὶ μήτηρ.

Ἀφ' οὗ ὁ Βαλθάσαρ κατέφερε τὴν πληγὴν ἐκείνην μὲ τὸ πλατὺ τῆς μαχαίρας του κατὰ τοῦ κρανίου τοῦ Μακαρόνη, καὶ ἀπηλλάγη οὕτως ἀπὸ τὴν δίωξίν του, ἤρχισαν οἱ διαταγμοὶ του, ποῦ νὰ φέρῃ τὴν δόξαν Ἰνέσ, διότι ἀγνοῶν πόσον ὁ Κόντης ἦν ἐγγὺς τῆς πτώσεώς του, δὲν ἐτόλμα νὰ ἐπιστρέψῃ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν οἶκον τῆς Καδαυάλης, ὅπου μᾶλλον ἢ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος ἦν ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ αὐλικοῦ. Ἀφ' ἐτέρου δὲ, ἡ ἰδία αὐτοῦ κατοικία, ἐκτὸς ὅτι ἐν αὐτῇ ἐκρύπτετο ἤδη ὁ Σίμων, δὲν ἦν καὶ ἄλλως ἀξιοπρεπὲς καταφύγιον διὰ τὴν κληρονόμον τῶν Καδαυάων. Τότε ἐρώτησε τὴν δόξαν Ἰνέσ, ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἐδύνατο ν' ἀποκριθῇ, τόσον ἦν ἀσθενής, καὶ ἐπρόφερε μόνον ἐκπνεοῦσιν τῇ φωνῇ πολλάκις τὸ ὄνομα τῆς κοιμίσσης. Τέλος δὲ ὁ Βαλθάσαρ σκεπτόμενος ἐνεθυμήθη ὅτι ὁ Βασκογκέλλος, διηγούμενος αὐτῷ τὸ χθεσινόν του συμβάν πρὸ τῆς πύλης τῆς Ἀλκαντάρας, τῷ εἶχεν εἰπῇ ὅτι ὁ Μαρκεσίος Σαλδάνας ἐμελέε νὰ τὸν παρουσιάσῃ εἰς τὴν αὐλήν. Ἐπεπνευσεν ἐπομένως πρὸς τὸν οἶκον τοῦ μεγιστάνος τούτου, καὶ παρέδωκε τὴν Ἰνέσ εἰς τὴν δόξαν Ἐλεονόραν Μενδόσαν μαρκεσίαν Σαλδάναν, τὴν γυναῖκά του.

Τοῦτο δὲ ἐκπληρώσας, ἐπανῆλθε ταχέως εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου εἶχεν ἀφήσει τὸν Σίμωνα, ἀλλ' ὁ Σίμων δὲν ἦν πλέον ἐκεῖ. Ἐτρεψεν ἄρα ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν, τοῦ Σούζα, ὅπου, ἀντὶ ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις του, τὸν ἠρώτων περὶ τῆς Ἰνέσ, ἀλλ' ἐμπρὸς τοῦ Καστελμελχῶρου δὲν ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα περὶ αὐτῆς. Ἐξ ὧν δ' ἔμαθε περὶ τῆς αἰφνιδίας ἀναχωρήσεως καὶ περὶ τοῦ θυμοῦ τοῦ Σίμωνος, ἐνόησε ποῦ πρέπει νὰ τὸν ζητήσῃ, καὶ ἔφθασεν εἰς τ'

ἀνάκτορα τῆς Ἀλκαντάρας καθ' ἣν στιγμὴν παρωργισμένος ὁ ὄχλος ἐπροσπάθει νὰ θροῦσῃ τὸ Βασιλικὸν κοιτῶνος τὰς θύρας. Ἴδομεν δὲ τί συνέβη μετὰ τὴν ἀριζίν του.

Μόνον αὐρ' οὗ ὁ Σίμων ἔμεινε μόνος μετὰ τοῦ Βαλθάσαρ, ἐδυνήθη νὰ μάθῃ τὸ καταφύγιον τῆς Ἰνέσ, καὶ τὴν εὐτυχῇ λύσιν τῶν συμβάντων τῆς νυκτὸς ἐκείνης. Ὑπερχαρῆς δὲ γενόμενος καὶ εὐγνωμοσύνης πλήρης πρὸς τὸν πρόσφατον τοῦτον φίλον, ὅστις πᾶσαν περίστασιν ἐφαίνετο ἀναζητῶν ὅπως προκινδυνεύσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ, ὁ Σίμων τὸν περιέσφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ τὸν ἐρώτησε τί ἀμοιβὴ ἦν τοσούτων ἐκδουλεύσεων ἀναξία.

Ὁ Βαλθάσαρ ἐδέχθη τὸν ἐναγκαλισμὸν, κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ, ἀταράχως. Ἀλλ' ὅτε ὁ Σίμων ὠμίλησε περὶ ἀμοιβῆς, συνεστάλῃ τοῦ γίγαντος ἡ ὀφρὺς.

— Τοιαύτη λέξις, εἶπε, μὲ εἰδοποίησε προχθὲς ἐτι εἶχα ἐμπρὸς μου τὸν Καστελμελχῶραν καὶ ὄχι τὸν Βασκογκέλλον. . . Δὲν Σίμων, ὡς μόνον ἀμοιβὴν σοὶ ζητῶ νὰ μοι μ' ὀμιλήτῃς ποτὲ περὶ ἀμοιβῆς. Τὴν ἀμοιβὴν δὲ ταύτην δὲν τὴν ἐξαίτουμαι, τὴν ἀπαιτῶ.

Οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ὁ τόνος μεθ' οὗ ἐρρέθησαν, ἤσαν τόσον ἀφελῶς καὶ ἀπλάστως ἀξιοπρεπεῖς, ὥστε ὁ Σίμων τοὺς ἠθάρνη βαθέως ἐν τῇ καρδίᾳ του.

— Βαλθάσαρ, εἶπε, δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων ὅσοι διὰ μισθοῦ, ἀλλ' ὅσοι δι' ἀγάπης ἀνταμιβόνται καὶ τιμῆς, καὶ οὕτω λέγων ἔλαβε τὴν χεῖρά του. — Δός μοι τὴν χεῖρά σου, ἐξηκολούθησε. Σὲ θεωρῶ ὡς εὐπατρίδην τὴν καρδίαν. Τοῦ λοιποῦ ἡ εὐτυχῆς ἡ δυστυχῆς εἶναι ὁ Βασκογκέλλος, ἔσο φίλος καὶ ἀδελφός του.

Ὁ πρῶν σαλπικτῆς ἀνῶρωσε τὸ ὑψηλὸν σῶμά του, καὶ ἠγωνίσθη παντοιοτρόπως νὰ διατηρήσῃ τὴν συνήθη ἀπάθειαν τῆς μορφῆς του, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρωσε. Δύω δὲ δάκρυα προκύψαντα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἔρρευσαν βραδέως εἰς τὰς παρειάς του, καὶ κύψας πρὸς τὴν χεῖρά τοῦ Σίμωνος τὴν ἐρίλησε.

— Φίλος, ἐψιθύρισε, ἀδελφός σας! ὄχι, ὦ! ὄχι, κύριε! πολὺ εἶναι τοῦτο. . . Ἀλλ' ὑπρέτης σας, μάλιστα, ἐξηκολούθησεν ἐθουσιωδῶς, ἀλλὰ σωματοφύλαξ, ἀλλ' ἀσπίς παρεντιθεμένη πάντοτε μεταξὺ τοῦ στήθους σας καὶ τῆς χειρὸς τοῦ θανάτου. . . Ναί, Βασκογκέλλε! τοῦτο θέλω νὰ ἦμαι.

Μετά τινος ὥρας ἔπειτ' ἀπὸ τὰ συμβάντα ταῦτα, ὅτε ὁ κώδων τῶν ἀνακτόρων τῆς Χαδρέας ἐσήμανε μεσημβρίαν, οἱ κλητῆρες τοῦ συμβουλίου ἠνέωξαν τὰς θύρας αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγον τοὺς ἔχοντας εἰσόδου δικαίωμα.

Εἰς τὸ βᾶθος τῆς αἰθούσης, ὑπὸ οὐρανίσκον κοσμούμενον διὰ τῶν παρασῆμων τῶν Βραγαντιδῶν, ἔστατο ὁ Βασιλικὸς θρόνος, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ὑψοῦτο ἐν θυρίδι ἀνακρόκῳ (κατυρῆ) περιπεπετασμένη κολοσσαῖος πάγιος ἀργυροῦς σταυρός. Παρὰ δὲ τὸν θρόνον, ἐπίσης ὑπὸ τὸν οὐρανίσκον ἦν τὸ θρονίον τοῦ Ἀλφόνσου, ἐκτὸς δὲ τοῦ οὐρανίσκου δεξιῶς ἡ καθέδρα τοῦ ἀδελφοῦ του, Βασιλόπαιδος δὲν Πέτρου, καὶ ἡ ἔδρα τῶν μεγιστάνων, συγγενῶν τοῦ Βασιλέως (1). Ἀριστερῶς δὲ, εἰς ἣν γραμμὴν ἡ καθέδρα τοῦ Βασιλόπαιδος, ἦν ἡ καθέδρα τοῦ πρωθυπουργοῦ δὲν Καίσαρος Μανασῆ, καὶ ὑπ' αὐτὴν ἡ ἔδρα τῶν συναρχόντων του. Ἐκατέρωθεν δὲ τῆς αἰθούσης κατ' ὀρθὴν γωνίαν πρὸς τὰς ῥηθείσας ἔδρας ὑψοῦντο δεξιῶς μὲν αἱ θέσεις τῶν κληρικῶν, ἐπισκόπων, ἱερέξεταστῶν, ἡγουμένων, καὶ

(1) Ὁ Κόντης ἐκρατήθη τῷ ὄντι καὶ ἐπεβίβασθη εἰς πλοῖον ἀπερχόμενον εἰς Βρασίλιαν. Ἀλλὰ τὴν περὶ τούτου διαταγὴν ἔδωκε δόνα Λουδοβίκου ἡ Γουμανί, καὶ ἐξετέλεσεν ὁ Δήμαρχος Λισαβῶνος.

(1) Ἐν Πορτογαλίᾳ οἱ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως δὲ εἶναι αὐτοδικαίως ἡγούμενοι ἢ πρίγκιπες καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς τοῦ βασιλέως βασιλικὸν διάταγμα ἀπονέμει τὸν τίτλον τοῦτον.

τῶν ἄλλων τοῦ ἀνωτέρου κλήρου μελῶν ἀριστερῶς δὲ αἱ τῶν εὐπατριδῶν, ὅπου ἐκάθηντο εἰς μελάλοι γαι-  
οῦχοι, οἱ φρουραρχοὶ καὶ οἱ λοιποὶ μεγιστάνες. Τέλος  
τὸ μέσον κατεῖχτο ἀπὸ τὰς ἑδρας τῶν ἀπλῶν πολ-  
ιτῶν καὶ ἐδῶ ἐμελλον νὰ καθήσωσιν αἱ ἐπιτροπαὶ  
τῶν ἐμπόρων τῆς Λισαβώνας.

Ὁλίγον κατ' ὀλίγον ἐπληρώθησαν δλαὶ αἱ ἑδραι  
αὐται, καὶ περιεμένοντο πλέον μόνον εἰς περὶ τὸν  
βασιλέα καὶ τὴν βασιλομήτορα.

Τέλος εἰς κλητῆρας ἐκτύπησαν θορυβώδως τὰς ράβ-  
δους τῶν εἰς τοῦ ἐδάφους τὰς μαρμαρίνας πλάκας,  
καὶ ἀνήγγειλον τὸν βασιλέα. Ἀμέσως δὲ εἰσῆλθε  
δόνα Λουδοβίκα ἡ Γυσμανίς, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ  
πρωτοτόκου υἱοῦ της, καὶ ἔχουσα τὸ βασιλικὸν στέμ-  
μα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ὅπισθ' αὐτῶν ὁ ὑπουργός  
τῶν ἐσωτερικῶν Μελχίωρ, δὲ Ῥέγος δὲ Ἀνδράδας,  
ἔφερον ἐπὶ προσκεφαλαίου ἐξ ἀνακρόκου καὶ ἐντὸς  
βαλαντίου τὴν μεγάλην καὶ τὴν μικρὰν σφραγίδα  
τοῦ κράτους, καὶ κατόπιν εἶπετο ὁ βασιλόπαις δὸν  
Πέτρος.

Ὁ Ἀλφόνσος ἦν ἀκόμη ὠχρὸς ἐκ τῶν νυκτερι-  
νῶν κόπων, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζεν ἐν-  
τελεσιτάτην ἀναλγησίαν. Δὲν ἐνθυμεῖτο παντελῶς τὴν  
ἐνυπόγραφον διαταγὴν ἣν εἶχε δώσει εἰς τὸν Κόντην  
τὴν προτεραίαν, καὶ ἡγνύει τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισήμου  
αὐτῆς συνελεύσεως.

— Κύριοι, εἶπεν ἡ δόνα Λουδοβίκα καθίσασα εἰς  
τὸν θρόνον, — σᾶς συνεκάλεσαμεν εἰς γενικὸν συμβού-  
λιον, καθ' ἣν ἐξέφρασεν ἡμῖν ἐπιθυμίαν ὁ ὑψηλότα-  
τος καὶ κραταιότατος ἡγεμὼν Ἀλφόνσος ὁ Βασιλεὺς  
τῆς Πορτογαλλίας, ὁ ἀγαπητότατος ἡμῶν υἱός.

Ὁ Ἀλφόνσος, ὅστις εἶχεν ἐτοιμασθῆ νὰ κοιμηθῇ,  
ἔτεινε τὸ οὖς, καὶ ἠτένισε τὴν μητέρα του μετ'  
ἐκπλήξεως.

— Ἀναγνωρίσασα, ἐξηκολούθησεν ἡ δόνα Λουδοβί-  
κα, τὸ εὐλογον τῆς προτάσεώς του, καὶ θεωροῦσα  
ὅτι ὑπερέβη τὸν ὑπὸ τοῦ ὑμετέρου νόμου ὀρισμέ-  
νον καιρὸν τῆς ἐνηλικιότητος τῶν διαδόχων τοῦ θρό-  
νου, θέλω καταθέσει τὴν ἐξουσίαν εἰς χεῖράς του.

— Νοστιμώτατον πράγμα! ἐψιθύρουν ὁ Βασιλεὺς.

Ὁ Μιγούελος δὲ Μέλλος δὲ Τόρρες, πνευματικὸς  
τῆς βασιλείας, καὶ πρωτοψάλτης τῆς μητροπολιτικῆς  
ἐκκλησίας, ἐδρεύων μετὰ τῶν κληρικῶν, ἀνέστη καὶ  
προσεκύνησε θαθέως τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασιλισσαν.

— Αἰδεσιμώτατε, εἶπεν ἡ βασιλισσα, ὀμιλήσατε.

— Ἀδεία τῆς Ὑμετέρας μεγαλειότητος, εἶπεν ὁ  
Δὸν Μιγούελος, θέλω εἰπῆ ὅτι ἡ στιγμή αὕτη δὲν  
εἶναι ἴσως ἡ καταλληλοτάτη διὰ τὸ τόσον ἐμβριθὲς  
τοῦτο μέτρον. Ὁ λαὸς δὲν εἶναι ἡσυχος, καὶ τὴν  
νύκτα ταύτην ἀκόμη τὰ ἀνάκτορα τῆς Ἀλκαντάρας,  
ἡ κατοικία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, προσεδιήθησαν  
ὑπὸ στασιάζοντος ὄχλου.

— Τὸ ἡξέριον, καὶ ἡ στάσις αὕτη κυρίως μὲ πα-  
ρακινεῖ. Εἰς δυσκόλους τοιαύτας περιστάσεις τὸ σπῆ-  
προν πρέπει νὰ κρατῆται ἀπὸ ἀνδρικὴν χεῖρα.

— Ἀνδρικὴν χεῖρα! εἶπε ταπεινῇ τῇ φωνῇ καὶ στε-  
νάζων ὁ Μέλλος δὲ Τόρρες.

Ἀλλὰ δὲν ἐτέλμησε νὰ ἐξακολουθήσῃ, καὶ ἐκά-  
θησε.

— Κύριοι, ἐπανελάβην ἡ βασιλισσα, ἔχει τις ὑ-  
μῶν ἀντίβρῃσιν νὰ προτείη;

Ὅλοι εἰσίγων εἰς τὰς ἑδρας τῶν εὐγενῶν καὶ  
τοῦ κλήρου.

— Καὶ ὑμεῖς; ἐρώτησε προσέτι ἡ βασιλισσα, ἀπο-  
τεινομένη πρὸς τοὺς πολίτας.

— Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ Παναγία διαφυλάττειεν τὴν Ὑ-

μετέραν Μεγαλειότητα, ἀπεκρίθη φωνῇ ταπεινῇ, —  
τὸν κύριον ἡμῶν καὶ βασιλέα, καὶ τὸν Βασιλόπαι-  
δα δὸν Πέτρον. Οἱ πολῖται τῆς Λισαβώνας ἔχουσιν  
ἄλλην ἐπιθυμίαν ἀπὸ τὰς θελήσεις τῶν ἡγεμόνων  
τῶν;

Ὁ οὕτως ὀμιλῶν ἦν ὁ Γέρων Γάσπαρ Ὁρτας  
Βάζος, συντεχνιάρχης τῶν βυρσοδεψῶν, σκυτοτόμων  
δερματοργῶν καὶ σκυτοπώλων τῆς Λισαβώνας.

— Τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν φωνήν! εἶπεν ἀποτό-  
μως ὁ Βασιλεὺς.

Ὁ Γάσπαρ ἐνόμισεν ὅτι ἀπώλετο, καὶ ἐνθυμούμενος  
τὴν νυκτερινὴν στάσιν, εἶδε κατηγορίαν ἐγκλήματος  
καθοσιώσεως ἐπικρεμαμένην ἐπὶ τῆς φαλακρᾶς κεφα-  
λῆς του. Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἐξηκολούθησεν ἀμέσως.

— Μὲ συγχωρεῖτε, Κυρία καὶ σεβαστὴ μητέρα.  
Ὅταν ὅμως ὀμιλήσῃν ὁ χωριάτης ἐκεῖνος, μοὶ ἐφά-  
νη ὅτι ἤκουσα τὸν Μαρτίνον Κρούζιον, ὅστις ἔχει τὸ  
καθῆκον ν' ἀφίην νὰ λιμώττειν εἰς κῆνες μου διὰ τὰς  
ἀρκοτομαχίας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἠπλώθη αὐταρέσκως ὁ Ἀλφόν-  
σος εἰς τὸ θρονίον του.

Ἀλλὰ τῆς Βασιλείας τὸ πρόσωπον ἔθαψεν ἐλα-  
φρὸν ἐρύθημα, τὸ δὲ βλέμμα της περιέτρεξε κρυφί-  
ως ὅλην τὴν ὀμίλησιν, ὅπως ἰδῇ ὅποιαν ἐντύπωσιν  
ἀπετέλεσαν ἐπ' αὐτῆς οἱ ἀπρεπεῖς οὗτοι παραλογισμοί.  
Τὰ πρόσωπα ὅμως ὄλων τῶν αὐλικῶν ἔμεινον ἀκί-  
νητα, καὶ ἡ βασιλισσα ἐγερεῖται, ἔλαβεν ἀπὸ τὰς  
χεῖρας τοῦ ὑπουργοῦ τὸ βαλάντιον μὲ τὰς σφραγίδας.

— Ἰδοὺ, εἶπε στραφεῖσα πρὸς τὸν υἱὸν της, — Ἰ-  
δοὺ αἱ σφραγίδες. Μοὶ τὰς ἐνεπιστεύθησαν αἱ βου-  
λαι τοῦ κράτους, δυνάμει τῆς διαθήκης τοῦ Βασιλέως  
καὶ κυρίου μου, ὅστις εἶναι ἡδὴ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.  
Τὰς καταθέτω εἰς χεῖρας τῆς Ὑμετέρας Μεγαλει-  
ότητος, ὁμοῦ δὲ καὶ τὴν κυβέρνησιν ἣν ἔλαβον παρ'  
αὐτῶν τῶν βουλῶν. Εἴθε τὰ πάντα νὰ εὐδοθῶσιν  
ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σας ὡς εὐχομαι (1).

Τὰς λέξεις ταύτας ἐπρόφερον ἡ δόνα Λουδοβίκα μὲ  
ῥος ἐμβριθὲς συγχρόνως καὶ εὐσταθές. Ὅλη δ' ἡ  
ὀμήγυρις συνεκινήθη, καὶ πάντες ἐλυπήθησαν βλέ-  
ποντες τὸ σκῆπτρον μεταβαίνειν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς  
εὐγενοῦς ταύτης γυναικὸς εἰς χεῖρας παιδὸς ἄφρονος  
καὶ ὑπὸ κακοτρόπων συμβούλων ἐδηγούμενου. Ὁ  
δὲ γέρων Γάσπαρ Ὁρτας Βάζος, φρονῶν ὅτι ἔπρεπε  
νὰ υπερβῇ τὴν γενικὴν ἀθυρίαν, ἐστέναξε θαθέως,  
καὶ ἐσπόγγισε πολλὰκις τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ δὲ Ἀλφόνσος ἤκουσε τὴν δημηγορίαν τῆς μη-  
τρός του μὲ ῥος ἀμφίβολον καὶ τεταραγμένον· διότι  
συνήθως δσάκις ἐμελλε νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὸ δημόσιον,  
ὁ Κόντης τὸν προεδίδασκε τὸ μάθημά του. Ἀλλ' ἤδη  
εὐρέθη ἀπροπαρασκευας.

— Νὰ μὲ πᾶρ' ὁ χάρος, Κυρία, εἶπε τέλος, ἂν ἦ-  
τον ἀνάγκη νὰ μὲ φέρητε ἀπὸ τὴν Ἀλκαντάραν, καὶ  
νὰ ταραξῆτε καὶ ὄλους τοὺτους τοὺς τιμίους κυρίους  
διὰ νὰ μοὶ δώσητε αὐτὸ τὸ βαλάντιον ἀπὸ πορφυροῦν  
ἀνάκροκον μὲ τὰ περιεχόμενα αὐτὰ ἀθυρμάτια· οὐχ  
ἦττον ὅμως σᾶς ἀποδίδωμι χάριτας, καὶ κηρύττομαι  
εὐπειθέστατος υἱὸς σας.

— Ὁ Θεὸς ἐλεῆσαι τὴν Πορτογαλίαν! ἐψιθύρουν  
ὁ Μιγούελος δὲ Μέλλος δὲ Τόρρες.

Ἡ δὲ βασιλισσα δὲν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἀποκρι-  
θῇ. Ἀφαιρέσασα δὲ ἀπὸ τὴν κεφαλὴν της τὸ βασι-  
λικὸν στέμμα, τὸ ἐκράτησεν ἐκρεμὲς ἐπὶ τῆς κε-

(1) Ταῦτα, αὐτολεῖβ ῥηθέντα ὑπὸ τῆς βασιλείας ἐξήχθησαν ἐκ  
τοῦ συγγράμματος τοῦ ἐπιγραφομένου: Ἐκ θεσεως τῶν Ταρ-  
αχῶν τῆς Πορτογαλλίας.

φαλῆς τοῦ υἱοῦ της. Αὕτη ἦν ἡ τελευταία πράξις τῆς τελετῆς. Διότι ἅμα θεέντος τοῦ στέμματος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀλφόνσου, ἐγένετο αὐτὸς Βασιλεὺς, ἡ δὲ δόνα Λουδοβίκα ἐστερεῖτο, ὅλων τῶν δικαιωμάτων της, καὶ ὡς ἐπιτρόπου καὶ ὡς ἀντιβασιλείσης.

Ἀλλ' ἐνῶ ἡ χεὶρ της κατεβιβάζετο ἐπὶ τὴν κεφαλὴν του, θόρυβος ἠκούσθη αἰνιγνῆδος, καὶ φωνὴ γυναικὸς, φωνὴ γνωστὴ προσέβαλε τὰ ὦτα τῆς βασιλείσης.

—Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν βασιλισσαν, νὰ τὴν ἰδῶ ἀμέσως, ἔλεγε.

Ἀλλ' οἱ φρουροὶ τῆς πύλης ἀπέκλειον ἔξω τὴν λέγουσαν.

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ὑπηκόου, βασιλίσσα, ἐπανέλαβεν ἡ φωνὴ ἡχηρὰ καὶ λαμπρὰ, φθάσασα μέχρι τοῦ μυχοῦ τῆς αἰθούσης, σὰς ἐρκίζω νὰ μὲ ἀφήσητε νὰ εἰσελθῶ.

Ἡ δόνα Λουδοβίκα, ἀνήσυχος, ἐκπεπληγμένη, ἔνευσε μὲ τὴν χεῖρα, καὶ ἡ θύρα ἠνοιχθή.

Ἐν τῷ ἅμα, γυνὴ πενηθοροῦσα, μέλαν κάλυμμα ἔχουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διέβη τὴν αἶθουσαν βραδεῖ καὶ στερεῶ βήματι, καὶ ἐλθοῦσα ἔκλινε τὸ γόνυ εἰς τὴν πρώτην τοῦ θρόνου βαθμίδα. Ὅτε δὲ, ἐγείρασα τὸ κάλυμμά της, τὸ ἔρριψεν εἰς τοὺς ὦμους της, τὸ ὄνομα τῆς κομίσσης Καστελμελχώρας διηλθεν ἀπὸ στόματος εἰς στόμα· καὶ ἕκαστος ἐσιώπησε, περιμένων παράδοξόν τι συμβάν.

— Ἐγέρθητε, δόνα Χιμένα, εἶπεν ἡ βασιλίσσα, καὶ ὀμιλήσατε ταχέως, ἂν ἔχητε ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῆτε τὴν ἀρρώγην μας, διότι ἐπῆλθεν ἡ ἐσχάτη στιγμή τῆς ἰσχύος μας, καὶ ἰδοὺ τὸ στέμμα ὃ θέλει στέφει τὸ μέτωπον τοῦ υἱοῦ ἡμῶν.

Ἀλλ' ἡ κόμισσα δὲν ἠγέρθη.

— Ἀρρώγῃς δὲν ἔχω ἀνάγκην, Κυρία, ἐπρόφερε τόσον ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὥστε ἡ βασιλίσσα μάλιστα τὴν ἤκουσε. Δὲν ἔρχομαι νὰ ἱκετεύσω, ἀλλὰ νὰ κατηγορήσω... Ἀνάλαβε τὸ στέμμα σου, δόνα Λουδοβίκα Γυσμάνη, διότι ὁ υἱός σου ἤμαρτε πρὸς πάντα αὐτοῦ τὰ καθήκοντα, καὶ ὡς ἡγεμῶν καὶ ὡς εὐπατρίδης. Ἀνάλαβε τὸ στέμμα σου, διότι ἀφ' οὗ ἤγινε τὸ εὐγενὲς μέτωπόν σου, δὲν πρέπει νὰ στέφῃ τὴν κεφαλὴν ἀνάνδρου ἄρπαγος καὶ ἀγενοῦς δολοφόνου.

Τὰς λέξεις ταύτας διεδέχθη ἀνέκφραστος θόρυβος. Καὶ οἱ μὲν ἔτρεμον βλέποντες τὸν θρόνον οὕτω κλονισθέντα ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ ἐπρόφερον τὴν λέξιν, προδοσία. Ὅλοι δὲ συνωμίλουν κρυφίως, καὶ αἱ χειρονομίαι των ἦσαν ζωηραὶ, ἐκτὸς μόνου τοῦ Ἀλφόνσου, ὅστις, ὥς ἂν δὲν εἶχεν ἀκούσει τίποτε, ἐτόξευε τὰ βλέμματά του εἰς τὴν ὁροφὴν, καὶ ἔχασματό, ὥς ἂν ἤθελε νὰ διασπάσῃ τὰς σιαγῶνάς του.

Ἡ βασιλίσσα ἔμεινε κατ' ἀρχὰς καταπεπληγμένη· ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ ἡ ἀγανάκτησις τῇ ἀπέδωκε τὴν συνήθη δραστηριότητα, καὶ μ' ἓν νεῦμα ἐπέβαλε σιωπὴν εἰς ὅλους.

— Γυνή, εἶπε, προσφέρουσα ἐναγωνίως ἐκάστην λέξιν, — οἱ κατηγοροῦντες τὸν βασιλεῖα ριψοκινδυνεύουσι τὴν ζωὴν των. — Ὁ ἀποδείξῃς ὅτι εἶπας τώρα, ἀμέσως, ἢ, μὰ τὸν σταυρὸν τῶν Βραγαντιδῶν, θ' ἀποθάνῃς.

— Ὁ θ' ἀποδείξῃ τώρα, ἀμέσως... Δὲν εἶναι ἀνάνδρος, Κυρία, ἐκεῖνος ὅστις περιῦδριζι γυναῖκα ἀνυπεράσπιστον; — Δὲν εἶναι ἄρπαξ ὅστις δι' ἐνόπλων ἀρπάξει κόρην ἀπὸ τὰς ἀγκάλας μητρὸς; — Δὲν εἶναι δολοφόνος ὅστις στήνει ἐνέδρας εἰς τῆς νυκτὸς τὴν σκοτίαν, καὶ φονεῖαι ἀδελφεῖς ὑπηρέτας, ὧν τὸ μόνον ἔγκλημα εἶναι ὅτι ὑπερασπίσθησαν τοὺς κυρί-

ους των; — Ἀλφόνσος ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλίας ἔπραξεν ὅλα ταῦτα.

— Τίς σοὶ τὸ εἶπε;

— Ἄν μοὶ τὸ ἔλεγον δὲν τὸ ἐπίστευον. — Ἀλλ' οἱ δολοφονηθέντες ὑπηρεταὶ εἶναι οἱ ὑπηρεταὶ μου, δόνα Λουδοβίκα, ἡ ἀρπαγεῖσα κόρη εἶναι ἡ κόρη μου. Ἡ ἀνάνδρως περιῦδριθεῖσα γυνή, ἐγὼ εἶμαι.

Ὁ χροῖτης θανάσιμος κατεκάλυψε τῆς βασιλείσης τὸ μέτωπον· τὰ χεῖλη της ἐκινούντο χωρὶς νὰ προσφέρωσι λέξιν, καὶ ὅλα τὰ μέλη της ἔτρεμον.

— Κυρία καὶ σεβαστὴ μήτηρ, εἶπε χασμῶμενος ὁ βασιλεὺς, μὲ τὴν ἀδείαν σας θ' ἀναχωρήσω νὰ πηγαίνω εἰς τ' ἀνάκτορα τῆς Ἀλκαντάρας.

— Δυστυχὲς παιδίον, εἶπεν ἡ Βασιλίσσα κλινάσα πρὸς τὸ οὖς του, δὲν ἤκουσας;... δὲν λέγεις τίποτε πρὸς ὑπεράσπισίν σου;

— Εἶναι ἡ μήτηρ τοῦ κομητῆσκου μου, ἀπεκρίθη ἀνάλγητος ὁ Ἀλφόνσος. Οἱ ὑπηρεταὶ της καλὰ μᾶς ἀντέκρουσαν, καὶ ἐκάμαμεν κυνήγιον ὠραιότατον.

— Δοιπὸν ἀληθὲς, ἀληθὲς εἶναι! ἀνεφώνησεν ἡ βασιλίσσα ἐκτὸς ἑαυτῆς. — Ὁ διάδοχος τῶν Βραγαντιδῶν εἶναι λοιπὸν...

Ἀλλὰ δὲν συνεπλήρωσε τὸν λόγον της. Ὑπερνικήσασα θ' ἑαυτὴν βιαίως, κατῶρθωσε ν' ἀναλάβῃ πάλιν τὸ ἀξιοπρεπὲς καὶ ὑπεροπτικὸν ἥθός της.

— Κύριοι, εἶπε θέτουσα πάλιν τὸ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν της, — βασιλεύω ἀκόμη, καὶ ἡ ἀνήκουσα δικαιοσύνη θέλει ἀποδοθῇ.

— Καθικετεύομεν τὴν Μεγαλειότητά σας, ἀνέκραξαν πολλοὶ ἐκ τῶν εὐγενῶν, νὰ θεωρήσῃ...

— Σιωπῇ, ἂν θέλητε τὴν ζωὴν σας, ὑπέλαβε βιαίως ἡ δόνα Λουδοβίκα... Σὺ Χιμένα, ἐγέρθητι, — ἐκτὸς ἂν ἔχῃς καὶ ἄλλην τινὰ κατηγορίαν κατὰ τῆς γενεᾶς τῶν Βραγαντιδῶν.

Ἡ κόμισσα ἀνέστη σιγῶσα.

— Δοιπὸν, δὸν Ἀλφόνσε, εἰ ἀνέλαβεν ἡ βασιλίσσα, τί ἔγινεν ἡ κόρη ἐκείνη;

— Ποία κόρη; ἐρώτησεν ὁ Βασιλεὺς.

Δι' ἐνὸς βλέμματος ἡ δόνα Λουδοβίκα μετεβίβασε τὴν ἐρώτησιν ταύτην εἰς τὴν κόμισσαν.

— Ἰνὲς τὴν Καθαυάλην, ἀπήντησεν αὕτη.

— Τὴν νύμφην τοῦ κομητιῆ, ἐπρόσθεσε ψυχρῶς ὁ Ἀλφόνσος.

Ἐπὶ τῆς λέξεως ταύτης ἄτεμνος γέλως ἠκούσθη εἰς τῆς αἰθούσης τὸ ἄλλο πέρας.

Κληρικοὶ δὲ, πολῖται καὶ εἰσγενεῖς, ἀνεσκήρτησαν ὅλοι, διότι ἤξευρον ὅτι δσάκις, εἰ καὶ σπανίως, ἡ δόνα Λουδοβίκα ἐκυριεύετο ἀπὸ θυμοῦ, μετεβάλλετο προσωρινῶς φύσιν, καὶ ἡ ὁρμὴ της προὔχρει μέχρι σκληρότητος. Ὅλοι ἐπομένως ἔστρεψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἠκούσθη ὁ θόρυβος, καὶ παρὰ τὴν θύραν ἶδον δῶν ἀνθρώπους φέροντας τὴν στολὴν τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Ἀλφόνσου. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἦν ὁ ἐνοχος· καὶ ἀντὶ νὰ τρομάξῃ διὰ τὸ σφάλμα του, ἐξηκολούθει γελῶν ἀπέναντι τῆς ὁμηγύρεως.

Ἀλλ' ἡ βασιλίσσα, παρὰ τὴν γενικὴν προσδοκίαν, δὲν ἐθύμωσε, διότι εἰς τὴν βαθέως τετρωμένην καρδίαν της τὸ μικρὸν τοῦτο συμβάν οὐδεμίαν ἀπετέλει ἐντύπωσιν.

— Νὰ ἔδωγῃ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, εἶπεν.

Ἀλλ' ὁ σωματοφύλαξ, ἀντὶ νὰ περιμεῖνῃ νὰ ἐκτελέσωσιν οἱ κλητῆρες τὴν διαταγὴν, διέφυγε τὰς χεῖρας των, διέβη ζωηρῶς τὴν αἶθουσαν, καὶ ἐστάθη ἐμπρὸς τοῦ θρόνου· ἐκεῖ δὲ προσεκίνησε κατὰ τὸν κομψὸν ἐκεῖνον τρόπον ὃν πάντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπη-

ρέται ἐγνώριζον εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Γαλλίας, ὅστις δμως ἦν ἄγνωστος ἀλλαχού.

— Ἄν μοι ἐπετρέπετο, εἶπε μετ' ἐμφάσεως, νὰ ὑψώσω τὴν φωνὴν ἐνώπιον τῆς σεβαστῆς ὁμηγύρεως ταύτης, ἥτις μόνην ἐφάμιλλον ἔχει τὴν βουλὴν τῶν ἀρχαίων θεῶν, συνηγμένην ἐπὶ τοῦ ὅρου "Ολύμπου, καὶ προεδρευομένην, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Διὸς, ὑπὸ τῆς Ἥρας, τῆς εὐγενοῦς ἀρχοντίσσης του· ἂν λέγω ἐπετρέπετο εἰς εὐτελεῖ εὐπατρίδην νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν.

— Ἀκούσατε τὸν καλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλφόνσος εὐθύμως. Τὸν γνωρίζω. Διηγείται κατὰ νοστιμύτατον περὶ τῶν ἐνδόξων τῶν ἀνιόντων... Ὁμιλῆσε, φίλτατε. Ἡμπεροῖς νὰ καυχῆσθῃς ὅτι εἶσαι ὁ ὀλιγώτερον πληκτικὸς ἀπὸ ὅλους ἡμᾶς, μὴ ἐξαιρουμένης οὐτε τῆς μητρὸς τοῦ μικροῦ κόμητος, ἥτις ὁμῶς, στοιχηματίζω, εἶναι ἐντιμωτάτῃ Κυρίᾳ.

Οἷον αἰσθημα κινεῖ τὸν πνιγόμενον, ὅστις ἐξαρτᾶται ἀπὸ φύκῃ μάλιστα δυνάμενα νὰ φέρωσι τὸ ἕκαστον τὸ βάρους τοῦ σώματός του, τὸ αὐτὸ ἐνεφύσησε καὶ εἰς τὴν βασιλισσαν ἐλπίδα τινα πρὸς τὸν ἄγνωστον τοῦτον, ὥστε ἀντὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν διαταγὴν τῆς, εἶπεν ἡπῶς.

— Αἱ στιγμαὶ μας εἰσὶ πολὺτιμοι. Ὁμιλῆσατε, ἂν ἔχετε τι νὰ μᾶς ἀναγγείλητε, ἀλλ' εἰπέτε το βραχυλόγως.

— Θέλω προσπαθῆσαι νὰ ἐκτελέσω ἀκριβέστατα τὰς διαταγὰς τῆς Εὐκλεσεστάτης Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, ἀπεκρίθη ὁ καλὸς ἱππότης τοῦ Παταυῖου, μεταπροσκυνῶν χαριέστατα. — Ἐνὰ μόνον λόγον ἔχω νὰ εἰπῶ, ἀλλὰ σπουδαϊότατον. — Ἡ εὐγενὴς κόμισσα Καστελμελχώρα ἀπατάται. Ὁ ἀρπάσας τὴν νέαν κληρονόμον τῶν Καδαυάων δὲν εἶναι ὁ Μεγαλειότατος Βασιλεὺς Δὸν Ἀλφόνσος.

— Λέγεις τὴν ἀλήθειαν; ἀνέκραξεν ἡ βασίλισσα.

— Τὸν θεὸν ἔχω μάρτυρα ὅτι ἡ καρδιά μου εἶναι καθαρά ἀπάτης καὶ δόλου.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ἡ Χιμένα, εἶδα, ἤκουσα.

— Αὐτὸ δὲ εἶναι τὸ νόστιμον! δηλαδή — ὁ θεὸς φυλάξαι νὰ προσφέρω εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ὃν τιμῶ καὶ σέβομαι ὡς ναοῦ ἱερὸν, λέξεις ἀπερισκέπτους! — δηλαδή τὸ παράδοξον! Εἶδατε, εὐγενὴς κόμισσα, ἄνθρωπον φέροντα τὴν στολὴν τοῦ βασιλικοῦ οἴκου, ὅστις ἤρπασε τὴν δόξαν Ἰνὲς τὸν ἠκούσατε προφέροντα τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν δόλοι τοῦ καταχθονίου κακούργου ἐκείνου, τοῦ τέρατος ὁ ἐξέμισε τὸ δυσωδέστερον τοῦ Ταρτάρου στόμα... τοῦ Ἀντωνίου Κόντη ἐν ἐνὶ λόγῳ.

— Μὴ μ' ὀμιλῆτε πλέον περὶ τοῦ Κόντη! εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, ὅστις εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀποκοιμᾶται.

— Ὁ Ἀντωνίου Κόντης, ἐπανελάθεν ὁ Παταυδς, ἤρπασε τὴν νέαν δόξαν Ἰνὲς διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ δύναιμι νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ τοῦτο, διότι ἠθέλησε νὰ μὲ ἀναγκάσῃ, — ἐμὲ ὅστις ὀμιλῶ εἰς τὰς Ἐξοχότητάς σας, — νὰ τὸν βοηθήσω εἰς τοὺς αἰσχροὺς του σκοποὺς... οἱ ἐνδοξοὶ ἀνιόντες μου ἄς τὸν συγχωρήσουν διὰ τὴν ὕβριν του ταύτην.

— Ἄς φέρονται τὸν Κόντην, εἶπεν ἡ βασίλισσα.

— Μὲ τὴν ἀδειαν τῆς Ὑμετέρας Εὐκλεσεστάτης Μεγαλειότητος, ἡ διαταγὴ αὕτη δὲν δύναται εὐκόλως νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἰδοὺ ὁ τίμιος ἐκεῖνος πραγματευτής, — δεικνύων τὸν Γάσπαρ Ὁρταν Βάζον, — ὅστις, ὡς καλὸς πατριώτης, ἀνεδέχθη νὰ ἐπιβιβάσῃ τὸν Κόντην εἰς πλοῖον διευθυνόμενον πρὸς τὴν Βρασίλιαν, καὶ ὅστις, ἐν εἰδῇ ἀποχαιρετισμοῦ, τῇ κατέρρεε ῥωμαλαίως τὸν παλαιὸν πέλεκυν του κατὰ τῶν ὤμων.

Ὁ Γάσπαρ ἤθελε νὰ ἡγοίετο ἡ γῆ καὶ νὰ τὸν κατέπινε. Δὲν ἐτόλμα νὰ ὑψώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, φανταζόμενος ὅτι ἦν τὸ κέντρον τῆς γενικῆς προσοχῆς. ἐν ᾧ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι κάνεις δὲν τὸν ἐσυλλογίζετο.

Ἡ δὲ κόμισσα ἐγονάτισεν αὐθις.

— Καθικετεύω, εἶπε, τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα νὰ μὲ συγχωρήσῃ. Διὰ μόνην τὴν Ἰνὲς ἤλθα. Ἡ προσωπικὴ ὕβρις μου εἶναι ἀδιάφορος, καὶ τῆς ζωῆς τῶν ὑπηρετῶν μου κύριος εἶναι ὁ Βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας. Ἄν πρέπη, ἀνακαλῶ τοὺς λόγους...

— Ἀρκεῖ περὶ τούτου, κόμισσα! εἶπεν ἡ βασίλισσα.

— Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀνέκραξε περιχαρὴς ὁ Παταυδς, τὰ πάντα συμβιβάζονται, καὶ εὐχαριστῶ τὸν οὐρανὸν ὅτι μοι ἐπέτρεψε ν' ἀναδείξω τόσον ἐπίσημον ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς ἡγεμόνας μου.

Ἡ βασιλὶς συνεσταλμένης ἔχουσα τὰς δερῦς, ἐφαίνετο σκεπτομένη βαθέως. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶχεν ἐντελῶς ἀποκοιμηθῇ.

Ἐξ ὅλης τῆς ὁμηγύρεως ἡ Δόνα Λουδοβίκα ἦν ἱσως ἡ μόνη ἐκπλαγεῖσα ἐκ τῶν κατηγοριῶν τῆς κομίσσης, διότι, ὡς προείπομεν, οἱ περὶ αὐτὴν τῇ ἔκρυπτον ἐπιμελῶς τὰς παραποράς τοῦ υἱοῦ τῆς, ἐξέτεινε δὲ καὶ ἡ ἰδία τὴν ἀπάτην τῆς ἐκουσίως, μὴ θέλουσα νὰ πιστεύσῃ τὰ κρυφίως καὶ πανταχόθεν εἰς αὐτὴν περὶ αὐτῶν ἀγγελλόμενα. Ἡ ἀνακάλυψις ἐπομένως αὐτῇ τῇ κατεσπάραξε τὴν καρδίαν, καὶ οἱ λόγοι τοῦ Μακαρόνου, ἐπιχυθέντες κατ' ἀρχὰς ὡς βάλασμον ἐπ' αὐτῆς, τὴν παρεμύθησαν μόνον ἐπ' ὀλίγας στιγμάς. Διότι τί ἐσήμαινεν ἂν ἤρπασεν ἡ ἔχι τὴν Ἰνὲς ὁ Ἀλφόνσος; Αἱ μυστικαὶ εἰδήσεις ὅσας ἐθεώρει ὡς προϊόντα κακοβουλίας ἢ προδοσίας, ἂν ἦσαν ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, περὶ τούτου ἐπρόκειτο νὰ πεισθῇ, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς δόνας Χιμένας πρὸς ἣν εἶχεν ἐμπιστοσύνην ἀπερίοριστον, δὲν τῇ ἐπέτρεπεν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἀληθείας. Ἡ βασίλισσα ἡγάπα περιπαθῶς τὸν υἱὸν τῆς· καὶ ἴσως δὲ τῆς εἰς τὰς μητρικὰς καρδίας ἐμφωλευσούσης ὑπερφυοῦς τινος καὶ μυστηριώδους ῥοπῆς, τὸν ἡγάπησεν ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἐγνώρισεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἐλεεινότητά του. Ἀλλ' ἡ ψυχὴ τῆς ἦν ψυχὴ βασιλική, ὥστε ἀποτρόπαιος τῇ ἐφάνη ἡ ἰδέα τοῦ νὰ παραδῶτῃ τὸν θρόνον Ἰωάννου τοῦ Δ'. εἰς παρὰφροναν, ὅτε μὲν εἰς εὐθήριαν βυθιζόμενον, ὅτε δὲ εἰς μακίαν παροξυνόμενον. Δι' ὃ ῥίψατο ἐπὶ τὸν ὑπνότητον Ἀλφόνσον πικρὸν βλέμμα ἀπελπισίας, ἀπετάθη πάλιν πρὸς τὴν συνέλευσιν, καὶ

— Κύριοι, εἶπε, σᾶς εἶχον συγκαλέσει ὅπως παρρευεσθῆτε εἰς τὴν στέψιν τοῦ υἱοῦ ἡμῶν. Ἀλλ' ὁ θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ παραδοθῇ σήμερον τὸ σκήπτρον τοῦ συζύγου καὶ κυρίου ἡμῶν εἰς χεῖρας διαδόχου ἀξίου... Δι' ὃ σᾶς ἐπιτρέπομεν νὰ διαλυθῇ, μέχρ' οὗ ἐγκρίνωμεν νὰ συγκαλέσωμεν συνέλευσιν ἐθνικὴν.

Πρὸς ταῦτα οὐδεὶς ἐτόλμησε ν' ἀπαντήσῃ, καὶ ἡ συνέλευσις διελύθη ἐν κατηφείᾳ καὶ σιωπῇ.

— Σαλδάνα, ἐπρόθεσεν ἡ βασίλισσα πρὶν ἐξεῖλθῃ, σᾶς ἀναθέτω τὴν ἐθύνην τῆς φυλάξεως Ἀλφόνσου τοῦ Βραγαντίδου. Νὰ μὴν ἐξεῖλθῃ ἀπὸ τ' ἀνάκτορα τῆς Χάδρεγας.

Μετὰ δὲ τὰς λέξεις ταύτας, ἡ Δόνα Λουδοβίκα, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ βασιλοπαίδος δὸν Πέτρου, ἐπανῆλθε πρὸς τὴν μονὴν τῆς Θεομήτορος, καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς τὴν παρηκολούθησαν ὁ Μιγουέλος δὲ Μέλλος καὶ ὁ κόμισσα Καστελμελχώρα.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς βασιλίσσης ἦν νὰ καθυπεβάλῃ τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς εἰς τὴν ἐθνικὴν

συνέλευσιν, καὶ ἴσως διὰ τοῦτου ἤθελεν ἡ Πορτογαλία ἀπαλλαγῇ τῆς βασιλείας Ἀλφόνσου τοῦ ΣΤ'. Ἀλλ' ἄλλως ἔδοξε τῇ θεῇ προνοίᾳ.

Μετὰ ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἡ δόνα Λουδοβίκα εἰς τὴν κατοικίαν τῆς ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεομήτορος, καὶ ἡ ἐπίκτιτος δύναμις τῆς, προὶν τῆς ἰσχυρᾶς τῆς θελήσεως, ἐν τῷ ἅμα τὴν ἐγκατέλειπεν. Ἐν ὅσῳ ἦν ἐνώπιον τῆς ἐμνημόνεως, τὴν ἐστήριζεν ἡ βασιλικὴ καὶ ἡ μητρικὴ φιλαντία. Ἀλλὰ τότε, μείνασα μόνη μετὰ τοῦ πνευματικοῦ τῆς, καὶ μετ' ἐκείνης, ἦν πρὸ πολλοῦ ὠνόμαζε θυγατέρα τῆς, ἔδειξεν ὅλον χαῖνον τὸ βαθὺ τῆς καρδίας τῆς τραῦμα.

Ἄμα εἰσελθοῦσα, ἐκαθέσθη, καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς, μὲ τοὺς ὀδόντας συνεσφιγμένους, ἔμενον ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν τῆς. Πλησίον τῆς δὲ ὄρθῃ ἡ δόνα Χιμένα, ἤθελε, καὶ τὴν ζωὴν τῆς ὅλην θυσιάζουσα, νὰ πρᾶξῃ εἰ δυνατόν τὴν ἀπελπισίαν ταύτην, ἥς αὐτὴ ἦν ἡ πρώτη αἰτία. Ὁ δὲ Μιγουέλος δὲ Μέλλος ἔψαυεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν σφιγμὸν τῆς, καὶ σιγῶν ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του.

Μετὰ μίαν δὲ ὀλίγηρον ὥραν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δόνας Λουδοβίκας ἐφάνησαν ζωογονούμενοι ἐξημέρως, καὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν κόμισσαν, εἰς δὲ τὰ χεῖλη τῆς ἐφάνη πλανώμενον μεῖδιον πένθιμον.

— Χιμένα, εἶπε μὲ φωνὴν τόσον μεταβεβλημένην, ὥστε ἐντρομος ἀπέβλεψεν ὁ ἱερεὺς πρὸς αὐτήν. — Ἐνθυμεῖται, κόρη μου; Σὲ εἶχα εἰπεῖν ἂν μίαν ἡμέραν... ἂν ποτὲ ἀμαρτήσῃ πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ εὐπατρίδου...

— Ἐλεος, ἔλεος, ἐψέθυσε ἡ κόμισσα ὑπὸ τῆς ὀλίψεως καταβεβλημένη.

— Ἄν ποτὲ ἀμαρτήσῃ πρὸς τὰ καθήκοντα τῆς τιμῆς, ἐξηκολούθησεν ἡ βασίλισσα, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἐγένετο ἀσθενὴς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, — μὴ μὲ τὸ λέγῃς, Χιμένα... διότι θὰ σὲ πιστεύσω... καὶ ὅ' ἀποθάνω!

Ἡ κόμισσα συνέστριπτε τὰς χεῖράς τῆς, καὶ ἐνθουσιάζετο τῆς βασιλείας τὰ γόνατα.

— Ἀλλὰ μοὶ τὸ εἶπες, ἐπανελάθεν αὐτὴ... Ναί, μοὶ τὸ εἶπες... Ὑπέφερα σκληρὸν βάσανον... Κόρη μου, ἔχε ὑγίαν!

Ὁ ἱερεὺς καὶ ἡ κόμισσα ἐγονάτισαν κλαίοντες, ἀλλ' ἡ δόνα Λουδοβίκα εἶχεν ἐκπνεύσει.

## ΙΣΤ'.

### Οἱ δίδυμοι Σουζαί.

Τὴν δ' ἐπαύριον Ἀλφόνσος ὁ Βραγαντίδης ἐστέρη ἐπισήμως ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ αἰδοῦσῃ τῶν Ἀνακτόρων τῆς Χαθρέγας, καὶ ἐνώπιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς συνελεύσεως, ἥτις τὴν προτεραίαν εἶδε τὴν καταισχύνῃ του. Παρ' αὐτῷ δὲ, καὶ τότε πλῆσιον τοῦ θρόνου, ὥστε τοῦ σφαιρικοῦ οἱ χρυσοὶ ὀύσανοι ἤγγιζον τὸ μέτωπόν του, ἵστατο Λουδοβίκος ὁ Σουζαί, κόμης Καστελμελχώρας.

Ὁ Ἀλφόνσος δὲν ἐφαίνετο οὔτε εὐθυμος οὔτε τεταραμένος. Ἐχασμένη δὲ πολλὰ εἰς τὸ διάστημα τῆς τελετῆς, καὶ δὲν παρευρέθη εἰς τὴν κηδεῖαν τῆς βασιλείας μητρὸς του, προτείνων τὴν πρόφασιν ὅτι πρὸ δύο ἡμερῶν οἱ Ἰσπανικοὶ ταῦροι του δὲν τὸν ἶδον.

Οἱ πλείστοι τῶν μεγιστάνων ὁπωσοῦν εὐχαριστήθητες διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Κόντη, παρεκολούθησαν τὸν βασιλέα εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Ἀλκαντάρας· διότι καὶ ὁ Καστελμελχώρας ἦν μὲν καὶ αὐτὸς εὐνοούμενος αὐλικός, ἀλλ' ἦν συγχρόνως καὶ ἐνδύξου καταγωγῆς,

ὥστε κατὰ τὴν παρ' αὐλικὸν παραδεδεγμένην νομολογίαν, ἡ ὑποταγὴ εἰς τὰς θελήσεις καὶ τὰς ἰδιοτροπίας του ὑπετίθετο ὅτι δὲν συνεπιφέρει αἰσχύνῃ. Ὁ Βασιλεὺς τὸν διώρισεν ὑπουργὸν τοῦ κράτους καὶ διοικητὴν τῆς Λισαβώνας.

Ὀλίγας δ' ἡμέρας μετὰ τῆς βασιλείας τὸν θάνατον ὅλα τὰ μέλη τοῦ Σουζαίου οἴκου ἦσαν συνηθροισμένα ἐντὸς τῆς αἰδοῦσης ἐκείνης τοῦ ἐμνημόνεου οἴκου, ὅπου πολλὰκις εἰσηγάγομεν ἤδη τὸν ἀναγνώστην. Ἡ κόμισσα, ἡ δόνα Ἰνὲς καὶ ὁ Βασκογκέλλος ἐφόρουν ἐνδύματα ὁδοιπορικὰ ὁ δὲ Καστελμελχώρας εἶχε λαμπρότατον αὐλικὸν ἐνδυμα.

— Χαίρετε λοιπὸν, κυρία, εἶπεν ὁ Καστελμελχώρας, φιλῶν τῆς κομίσσης τὴν χεῖρα. — Χαῖρε ἀδελφέ, καὶ εὐτύχει.

— Ἀδὸν Λουδοβίκα, ἀπήντησεν ἡ κόμισσα. Σ' ἐσυγχώρησα. Ἦδη ὅτε εἶσαι ἰσχυρὸς, ἔσο πιστός.

— Ἀδὸν Λουδοβίκα, εἶπε καὶ ὁ Βασκογκέλλος, ἐγὼ δὲν σ' ἐσυγχώρησα, διότι ποτὲ εἰς τὴν καρδίαν μου δὲν ὑπῆρξε θυμὸς ἐναντίον σου. — Ἀλλὰ σὲ ἐνένησα· καὶ σήμερον μοὶ παραχωρεῖς τὴν δόνα Ἰνὲς διότι ἡ θέσις σου εἶναι τόσο ὑψηλὴ, ὥστε νομίζεις περιττὴν τὴν περιουσίαν τῆς.

— Βασκογκέλλε!... ἤρχισε λέγων ὁ δὸν Λουδοβίκος.

— Σὲ γνωρίζω, ἐπανελάθεν οὗτος· — καὶ πλησιάζας πρὸς αὐτὸν ἐπρόσθεσε ταπεινῇ τῇ φωνῇ· — χαῖρε, δὸν Λουδοβίκα. Ἀπέρχομαι μακρὰν, πολλὰ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, διὰ νὰ μὴ ἀκούω περὶ σοῦ τίποτε. Ἀλλ' ἂν ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ τῆς Λισαβώνας ὕψωθῃ ποτὲ τόσο ἰσχυρὰ, ὥστε νὰ φθάσῃ μέχρις ἐμοῦ, λέγουσά μοι ὅτι ὁ Σουζαί βαίνει ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Βιντιμίλλου, τότε θὰ ἐπανέλθω, κύριε κόρη. — διότι ὡμῶς ἐρχομαι εἰς τοῦ πατρός μου τὴν νεκρικὴν κλίνην.

Ὁ Καστελμελχώρας ἐκλίνε ψυχρῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐφίλησε τὴν χεῖρα τῆς Ἰνὲς Καθαυάλης, ὀνομάσας αὐτὴν ἀδελφὴν του.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα.

Τὰ δὲ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἀνέστησαν εἰς τὴν ἄμαξαν, καὶ ὁ ἡνίοχος ἐμάστιψε τοὺς ἵππους.

— Εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ ἡ ἐπαυλὶς τῶν Βασκογκέλλων; ἐρώτησε ξένος τις τοὺς ὑπηρέτας τῆς κομίσσης.

— Ἐξ ἡμερῶν πορεῖαν.

— Μόνον ἔξ;... Τότε σῆς συνοδεύω.

— Πεζὸς; ἐρώτησεν ἐκθαμβὸς ὁ ὑπηρέτης.

— Διατὶ ὅχι; ἀπεκρίθη ὁ ξένος φλεγματικῶς.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ἄμαξα, φέρουσα τὰς δύο Κυρίας καὶ τὸν Σίμων, ἐκινήθη, καὶ διέβη ἐμπρὸς τῶν διαλεγομένων. Ἀποβλέψας δὲ κατὰ τύχην ὁ Σίμων πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἀνεγνώρισε τὸν Βαλθάσαρ.

— Ὁ θεὸς νὰ συγχωρήσῃ τὴν ἀγνωμοσύνην μου, ἀνέκραξεν. Ἐλησμώνησα τὸν ἄνθρωπον ὅστις μ' ἔσωσε δις τὴν ζωὴν... καὶ ὅστις μοὶ ἀνέδειξεν ἔτι μεγαλύτεραν εὐεργεσίαν! ἐπρόσθεσε βλέπων περιπαθῶς τὴν Ἰνὲς.

Ἡ ἄμαξα ἐστάθη, καὶ ὅταν ἐκινήθη ἐκ νέου, ὁ Βαλθάσαρ περιχαρὴς, ἀλλὰ καὶ τεταραγμένος, ἐκάθητο μετὰ τοῦ Σίμωνος καὶ τῆς κομίσσης, πρὸς μερίστην ἐκπλήξιν τῶν παρακολουθούντων ὑπηρετῶν.

### ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Α'. ΜΕΡΟΥΣ.

(Ἡ συνέχεια προσεχῶς).